

Dagmara Lisman

**Analiza genetyczna stanowiska szkieletowego ujawnionego przy pracach na terenie
byłego niemieckiego Obozu Pracy Przymusowej „Treblinka I”.**

Streszczenie

Treblinka I była niemieckim nazistowskim obozem pracy przymusowej funkcjonującym w latach 1941-1944, na terenie gminy Kosów (powiat sokołowski). Zsyłano tam głównie mężczyzn skazanych za przewinienia o charakterze kryminalnym i gospodarczym, pojmanych w trakcie łapanek i obławy. Początkowo przetrzymywano tam Polaków następnie zwożono również Żydów. Łącznie przez obóz przeszło około 20 tysięcy więźniów, z czego około 10 tysięcy zmarło z wycieńczenia i głodu lub zostało zamordowanych. Trudno jest znaleźć w literaturze jakiegokolwiek dane na temat obozu Treblinka I chociażby dlatego, że Niemcy zadbali o zniszczenie wszelkich dokumentów oraz struktur obozu. Dziś nie widać żadnej fizyczności tego miejsca, która mogłoby świadczyć o jego okrucieństwie.

Niniejsza praca poddaje analizie genetycznej stanowisko szkieletowe ujawnione podczas prac terenowych na terenie byłego obozu pracy przymusowej Treblinka I, w wyniku których ujawniono grób masowy oraz 7 regularnych pochówków. Badania prowadzono etapowo. Dokonano wstępnych analiz antropologicznych i kryminalistycznych zabezpieczonego materiału. Badania genetyczne objęły izolację DNA, oznaczenia stopnia degradacji DNA i obecności inhibitorów reakcji PCR. Amplifikacji poddano również markery STR. Ostatnim etapem była analiza DNA mitochondrialnego w celu określenia pochodzenia biogeograficznego ekshumowanych osobników.

Praca miała na celu ustalenie struktury genetycznej populacji, których szczątki odnaleziono podczas ekshumacji przy pomocy najnowszych narzędzi biologii molekularnej. Uzyskane wyniki pozwolą na dalszy proces identyfikacji osobniczej ofiar i strażników obozowych. Tak opracowany model badawczy można zastosować w przypadku innych niezidentyfikowanych dotąd miejsc masowych zbrodni zarówno w Polsce jak i na świecie. Uzyskane wyniki badań wesprą hipotezy historyczne i antropologiczne.